

SCI-CONF.COM.UA

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

**PROCEEDINGS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 1-3, 2023**

**BOSTON
2023**

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of V International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

1-3 February 2023

Boston, USA

2023

UDC 001.1

The 5th International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (February 1-3, 2023) BoScience Publisher, Boston, USA. 2023. 674 p.

ISBN 978-1-73981-125-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Progressive research in the modern world. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-1-3-02-2023-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 BoScience Publisher ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Iesipov O., Bondar V.* 13
HYDROGEN AS AN ALTERNATIVE TYPE OF FUEL
2. *Sknar Yu. E., Hrydnieva T. V., Sknar I. V.* 16
METHOD OF LIGNIN EXTRACTION FROM RICE HUSK
3. *Аврамчук В. І., Гарбар Л. А.* 21
ВПЛИВ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ НА ВМІСТ ПІГМЕНТІВ У ЛИСТКАХ СОНЯШНИКУ

BIOLOGICAL SCIENCES

4. *Dovhaniuk I., Zamoroka A.* 24
COMMUNITIES OF THE SOIL BEETLES IN THE STEPPE HABITATS OF THE NATIONAL PARK "KREMENETSKI HORY"
5. *Halych T., Zhuk V., Listvan K., Pchelovska S., Gluschenko L.* 30
THE INFLUENCE OF X-RAY AND ULTRAVIOLET IRRADIATION ON THE CONTENT OF CHAMAZULENE IN THE FLOWERS OF CHAMOMILE
6. *Mirzayeva Sh. A., Babayeva I. T., Ganbarov K. G.* 34
GENERIC COMPOSITION OF THE LACTIC ACID BACTERIA FROM THE ABOVEGROUND SURFACE OF BLACKBERRY BUSHES OF AZERBAIJAN
7. *Vovkanych L., Berhtraum D., Vynogradskiy B.* 36
CHANGES IN INDICES OF CENTRAL HEMODYNAMICS OF ARCHERS UPON HOLDING THE DRAWN BOW
8. *Гаврилюк Д. А., Веснянка В. М.* 41
ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО ТА ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

MEDICAL SCIENCES

9. *Антонов А. Г., Сургай Н. М., Шилан В. І., Узбек Т. С.* 48
ОСВІТНЯ КОНЦЕПЦІЯ ПІДГОТОВКИ СУДОВО-МЕДИЧНИХ ЕКСПЕРТІВ В УКРАЇНІ
10. *Гашинська О. С.* 54
КЛІНІЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ЕМОКСИПІНУ В КАРДІОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ
11. *Козловська І. М., Шкварковський І. В., Москалюк О. П., Перепужняк О. В., Мирешка А. С.* 58
РАНОЗАГОЮЮЧІ ПОВ'ЯЗКИ У СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ
12. *Литвиченко А. Д., Федченко В. В.* 67
ПАЛІАТИВНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ

13. *Локота Є. Ю., Локота Ю. Є., Грицак М. Є., Вовчок Р. В., Руснак Я. М.* 70
 ВИКОРИСТАННЯ ОЗОНОТЕРАПІЇ У ЛІКУВАННІ ГЛИБОКОГО
 КАРІЄСУ ПЕРЕД ФІКСАЦІЄЮ ОРТОПЕДИЧНИХ
 КОНСТРУКЦІЙ
14. *Марченко А. С., Алхімов С. Ю., Шипіцина Д. О.* 72
 ПАЛІАТИВНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ СЕРЦЕВІЙ
 НЕДОСТАТНОСТІ: ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ
15. *Марченко А. С., Замора С. С., Пашко А. К.* 78
 ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ЛІКУВАННЯ
 ДІАБЕТУ У ПАЦІЄНТІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ПАЛІАТИВНУ
 ДОПОМОГУ
16. *Матвієнко Ю. О., Рекалова О. М., Жадан В. М.,
 Панасюкова О. Р., Ясирь С. Г., Тараненко А. В., Будьонна М. П.* 84
 ЗВ'ЯЗОК ТОКСИКО-АЛЕРГІЧНИХ РЕАКЦІЙ НА
 МЕДИКАМЕНТИ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМ СТАНОМ
 ЕРИТРОЦИТІВ КРОВІ У ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ
17. *Машуков А. О., Браїловська В. В., Браїловський Б. Ю.* 95
 ОЦІНКА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ АНАТОМО-
 МОРФОЛОГІЧНИМИ ВЛАСТИВОСТЯМИ І ТИПАМИ РОСТУ
 РАКУ ТОВСТОЇ КИШКИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТАДІЇ
 ЗАХВОРЮВАННЯ
18. *Печеряга С. В., Дубова В. В.* 100
 МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРЕДЧАСНИХ ПОЛОГІВ
19. *Слищенко Р. В., Белічко О. О., Марченко А. С.* 106
 ОСОБЛИВОСТІ УСУНЕННЯ БОЛЬОВОГО СИНДРОМУ В
 ТЯЖКОХВОРИХ
20. *Чориева З. Ю., Адилбекова Д. Б.* 110
 МОРФОЛОГИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ ПОЧЕК ПОТОМСТВА
 САМОК КРЫС С ХРОНИЧЕСКИМ ТОКСИЧЕСКИМ
 ГЕПАТИТОМ
21. *Ярошенко Д. С.* 115
 МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПЕРМАТОЗОЇДІВ САМЦІВ
 ЩУРІВ ЗА УМОВИ ТРИВАЛОЇ ДІЇ БІСФЕНОЛУ А
- PHARMACEUTICAL SCIENCES**
22. *Aliyeva Kubra, Abbasali Tahir Suleymanov, Zakir Emilya Balayeva* 118
 QUANTIFICATION OF FLAVONOID TOTAL IN GRAPEFRUIT
 EXTRACT ACCORDING TO TANGERINE
23. *Hajibayli T. A., Qafarova D. S., Zeynalova G. R.* 120
 STUDY OF BIOLOGICALLY ACTIVE SUBSTANCES OF SOME
 SPECIES OF VICIA L. GROWING IN AZERBAIJAN

CHEMICAL SCIENCES

24. *Lukan Yu., Khalavka Yu., Yosypenko V.* 122
METHODS OF INCREASING THE PHOTOLUMINESCENT CHARACTERISTICS OF AgInS₂ NANOPARTICLES
25. *Ткач В. В., Кушнір М. В., Підлубна С. І., Петрусяк Т. В.* 127
КОМБІНОВАНІ ХІМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ В БРАЗИЛЬСЬКОМУ СТИЛІ НА ТЕМУ ДЖАЗОВОЇ ПІСНІ

TECHNICAL SCIENCES

26. *Chumachenko S. M., Popel V. A., Savchenko I. O., Zaika N. V., Murasov R. K.* 132
ANALYSIS OF THE SECURITY SYSTEM OF CRITICAL ENERGY INFRASTRUCTURE
27. *Famil Mammadov Huseyn, Orudjeva Milana Yaqub* 140
EVALUATION OF QUALITY OF SERVICE CHARACTERISTICS OF GPRS TRAFFIC IN CSM STANDARD MOBILE TELECOMMUNICATION NETWORKS
28. *Fialko N. M., Navrodska R. O., Presich G. O., Gnedash G. O.* 150
EFFICIENT TECHNOLOGY FOR THERMAL PROTECTION OF THE GAS EXHAUST DUCTS AND CHIMNEY OF HEATING BOILER UNITS
29. *Klymova T. V.* 156
FEATURES OF THE INTRODUCTION OF MODERN INFORMATION SYSTEMS IN THE EDUCATIONAL PROCESS IN THE PREPARATION OF STUDENTS OF MEDICAL COLLEGES
30. *Nikolaienko D. S.* 163
INTRODUCTION TO BIG DATA
31. *Vidmachenko A. P.* 174
ABOUT THE THERMAL PROPERTIES OF MERCURY
32. *Zhuravlov Yu. I.* 184
ANALYSIS OF THE POSSIBILITY OF CONTROLLING THE INERTIA OF A THERMOELECTRIC COOLER
33. *Ахметов К. А., Абиев А. Д., Жылкыбек Б. Е., Курманбек Т. П.* 191
ЗАДАЧИ КОММИВОЯЖЕРА В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ И МЕТОДЫ РЕШЕНИЯ
34. *Баранова А. О., Махоніна О. С., Літовка А. І.* 204
ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСІВ АГРЕГАЦІЇ ШЛАМОВИХ ВОД З ПОЛІДИСПЕРСНОЮ ТВЕРДОЮ ФАЗОЮ
35. *Дабєжа Є. В., Дмитрієва Н. В.* 208
МЕТОДИ ПОСИЛЕННЯ ТА РЕМОНТУ ОТВОРІВ КАМ'ЯНИХ БУДІВЕЛЬ
36. *Сары А. Н., Дмитриева Н. В.* 212
ВАРИАНТНОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ БЕЗРИГЕЛЬНОГО КАРКАСА 11-ТИ ЭТАЖНОГО ЖИЛОГО ЗДАНИЯ

37. *Сімахіна Г. О., Науменко Н. В., Камінська С. В.* 218
МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ
ТЕХНОЛОГІЙ ОЗДОРОВЧИХ ПРОДУКТІВ
38. *Сімахіна Г. О., Науменко Н. В., Камінська С. В.* 227
МЕХАНІЗМ СПОВІЛЬНЕННЯ ПРОЦЕСІВ СТАРІННЯ
БІОКОМПОНЕНТАМИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ
39. *Фесенко О. І., Саввова О. В., Панайотова Т. Д., Зайцева І. С.,
Тюріна О. І.* 237
РЕСУРСО - ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В ТЕХНОЛОГІЇ
ВИГОТОВЛЕННЯ АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНИХ
МАТЕРІАЛІВ

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

40. *Зубак Д. В., Фетько О. В., Годавчич М. І.* 247
МЕТОДИ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ СИСТЕМ ЛІНІЙНИХ
АЛГЕБРАЇЧНИХ РІВНЯНЬ У ВИЩІЙ МАТЕМАТИЦІ

GEOGRAPHICAL SCIENCES

41. *Мельник О. В., Мельнійчук М. М., Мельник Н. В.,
Стельмах В. Ю., Ковальчук С. І., Качаровський Р. Є.* 254
ОЗЕРНІ КОМПЛЕКСИ ПЗФ ЯК ВАЖЛИВІ РЕКРЕАЦІЙНІ
ОБ'ЄКТИ МАНЕВИЦЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

42. *Вууневіч І. В., Нембреє Д., Смітх Дж., Платт В.* 261
DIVERSE ZOOGENIC PEDOTURBATION STRUCTURES
VISUALIZED BY GEOPHYSICAL (750 MHZ GPR) IMAGING,
ARIZONA, USA

PEDAGOGICAL SCIENCES

43. *Дем'янюк Н. Ю.* 267
ПІДГОТОВКА МАГІСТРАНТІВ ДО НАУКОВО-
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
44. *Добрідень А. В.* 271
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ –
СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ
45. *Клевака Л. П.* 277
ВИКОРИСТАННЯ КОЛЬОРОВИХ ПАЛИЧОК ДЖОРДЖА
КЮЇЗЕНЕРА В НАВЧАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
МАТЕМАТИЦІ
46. *Максимов О. С., Кулик І. О., Дюжикова Ю. Ю.* 287
ХІМІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ – МЕТОД АРГУМЕНТАЦІЇ У
РОЗВ'ЯЗАННІ ДИДАКТИЧНИХ ЗАДАЧ

47. *Марущак О. В., Катеринич В. В., Мальована К. В., Членова Р. О., Шпак В. В.* 295
 ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ
 ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, ДЕКОРАТИВНОГО
 МИСТЕЦТВА, РЕСТАВРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
 КОМПЕТЕНТНОСТІ НА ОСНОВІ ПОЛІХУДОЖНОСТІ
48. *Мокроменко О. В.* 305
 СКЛАДОВІ ЗМІСТУ ЕЛЕМЕНТАРНОЇ ОСВІТИ НА ТРЬОХ
 ЕТАПАХ РОЗВИТКУ ЕЛЕМЕНТАРНОЇ ОСВІТИ У ВЕЛИКІЙ
 БРИТАНІЇ ХІХ СТ.
49. *Нечитайло Л. Я., Михайлик М. Я.* 315
 НАВЧАННЯ В РЕАЛІЯХ ВІЙНИ
50. *Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Феклистова И. С., Пакулина А. С.* 318
 ПОВЫШЕНИЕ УРОВНЯ ФИЗИЧЕСКОГО ФИЗИЧЕСКОЙ
 ПОДГОТОВЛЕННОСТИ И ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ
 ТРЕНИРОВОЧНЫХ ЗАНЯТИЙ ЮНЫХ ДЗЮДОИСТОВ
51. *Пристінський Р. В.* 329
 РОЛЬ КОМАНДИРА ПІДРОЗДІЛУ У ВДОСКОНАЛЕННІ
 ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА
 НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
52. *Процал Ю. В.* 331
 ВИКОРИСТАННЯ GOOGLE АКАДЕМІЯ В ОСВІТНІЙ ТА
 НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
53. *Размолодчикова І. В., Бережанський І. М.* 335
 НАСИЛЛЯ НАД ДІТЬМИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА
 ПРОБЛЕМА
54. *Размолодчикова І. В., Більницька Г. П.* 340
 ТЕХНОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТЕАТРУ В
 ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ СОЦІАЛЬНО-
 ПЕДАГОГІЧНОЇ СФЕРИ З ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНИМИ
 ОСОБАМИ
55. *Резніченко І. Г.* 347
 СОЦІАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ ДІТЕЙ-ІНВАЛІДІВ В УМОВАХ
 ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ ЯК ПОТУЖНИЙ ЗАСІБ
 АКТИВНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ТА СІМЕЙНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
56. *Савінова І. І.* 356
 ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ТА
 ДУХОВНОСТІ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
 НА ЗАНЯТТЯХ З ОСНОВНОГО МУЗИЧНОГО ІНСТРУМЕНТУ
57. *Савка І. В., Заяць О. Я., Гульченко С. Г.* 361
 РОЛЬ САКРАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У СОЦІАЛЬНОМУ
 ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ

58. **Скібіна О. В.** 364
ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
СТУДЕНТІВ У ЗВО
59. **Царенко В. А.** 371
ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО СВИТОГЛЯДУ МАЙБУТНЬОГО
ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЯК ПЕДАГОГІЧНА
ПРОБЛЕМА
60. **Шамич О. М., Іваннікова Г. В.** 377
АНАЛІЗ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ТА ПСИХОЛОГО-
ПЕДАГОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ
ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА
СПОРТИВНИХ ПЕДАГОГІВ
61. **Швець Н. В., Швець О. В.** 391
КОМУНІКАТИВНІ ВМІННЯ – ПІДГРУНТЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ
ПЕРЕКЛАДАЧІВ
62. **Шимкова І. В., Цвілик С. Д., Ткачук Н. І., Непомняца О. О.** 395
МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ
УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ
ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

63. **Абилова М.** 401
ФЕНОМЕН САМООЦЕНКИ В ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ НАУКЕ
64. **Астремська І. В., Кміт А. Ю.** 407
СУПЕРВІЗІЯ ЯК МЕТОД ПОКРАЩЕННЯ ВЗАЄМОСТОСУНКІВ
СІБЛІНГІВІВ В ПРАКТИЦІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА
65. **Володарська Н. Д.** 412
РОЛЬ ЗАХИСНИХ МЕХАНІЗМІВ ОСОБИСТОСТІ В
ПСИХОТЕРАПІЇ ТРАВМИ
66. **Зарєчнова О. В.** 423
ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ
ДІТЕЙ-БІЖЕНЦІВ У ПЕРІОД ВІЙНИ
67. **Кулиев Акиф Алигусейн оглы, Юзбашева Эльмира Рустам кызы** 428
ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ДЕТСКОЙ ЛЖИ
68. **Курдибаха О. М.** 437
РЕЗИЛІЄНТНІСТЬ В СПОРТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО ЧАСУ
69. **Пріснякова Л. М.** 440
ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ РОЗЛАД У
ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ УКРАЇНИ
70. **Тимофієва М. П., Долінська А. А.** 448
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ
ЗАСТОСУВАННЯ АНІМАЛОТЕРАПІЇ

71. *Цись Я. В.* 456
ПРОБЛЕМА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ БУЛІНГУ В ЗВО
72. *Яковлева С. Д.* 460
ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕНИМ ІНТЕЛЕКТОМ

ART

73. *Трипанов М.* 467
THE GUITAR DUO IN WORLDWIDE MUSICAL CULTURE
74. *Жосул В. І.* 471
ХУДОЖНІ МОТИВИ В АБСТРАКЦІЇ ОЛЕКСАНДРА КОДЕНКА
75. *Щербаков С. О.* 475
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ 3D МОДЕЛЮВАННЯ В СУЧАСНІЙ СКУЛЬПТУРІ
76. *Яковлева Ю. С.* 479
ПОСТМОДЕРНІЗМ ЯК НОВІТНЯ МОДЕЛЬ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ РЕАЛЬНОСТІ

CULTUROLOGY

77. *Кузьменко Т. Г., Сава О. І.* 484
ФІЛОСОФІЯ ЛЕГІЗМУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СВІДОГЛЯД ЦІНЬ ШИХУАНДІ
78. *Шумейко Л. М.* 488
УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР В УМОВАХ КУЛЬТУРНОЇ ДЕКОЛОНІЗАЦІЇ

LITERATURE

79. *Лавренчук Т. С.* 494
ДІАЛОГ ТА ПРОТИСТОЯННЯ З КЛАСИЧНОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ У ТВОРЧОСТІ А. А. МАРТИНА

PHILOLOGICAL SCIENCES

80. *Talan N. I.* 500
FUNCTIONING AND TRANSLATION OF THE METAPHORIC CONSTRUCTIONS OF THE ADVERTISEMENT
81. *Андрєєва О. Ю.* 509
МОДЕЛЮВАННЯ ЯК СПОСІБ ЕКСПЛІКАЦІЇ КОНЦЕПТУ
82. *Бабчук Ю. Й.* 515
ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ МЕТОДІВ У ФОНЕТИЦІ
83. *Бунзяк Я. Г.* 520
САМОІДЕНТИФІКАЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ІДЕНТИЧНОСТІ АННИ ЯРОСЛАВНИ (НА ОСНОВІ РОМАНІВ ЖАКЛІН ДОКСУА ТА РЕЖІНИ ДЕФОРЖ)

84. *Глазова С. М.* 525
ЗАКОНОМІРНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АНАЛОГІВ
ПОЯСНЮВАЛЬНИХ СПОЛУЧНИКІВ НА РІВНІ ТЕКСТУ
85. *Мітяєва Т. Л.* 531
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
86. *Солощук Л. В., Трач Х. В.* 534
ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ КІНЕСИЧНИХ, ПРОСОДИЧНИХ
ТА ПРОКСЕМІЧНИХ КОМПОНЕНТІВ КОМУНІКАЦІЇ У
МІЖКУЛЬТУРНОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ РОДИННОМУ
ДИСКУРСІ
87. *Шевченко Т. М., Чижур Л. Д., Подлісецька О. О., Казанова О. В.* 542
ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕСЕЇВ З ПОРТРЕТНИМ НАЧАЛОМ
У ЗБІРЦІ Ю. АНДРУХОВИЧА «ЛЕКСИКОН ІНТИМНИХ МІСТ»

PHILOSOPHICAL SCIENCES

88. *Клочков В. В.* 548
РЕЛІГІЙНЕ ПОЧУТТЯ В СТРУКТУРАХ МІФОЛОГІЧНОГО
МИСЛЕННЯ
89. *Мелякова Ю. В.* 552
БЫТИЕ-ВМЕСТЕ: ОСНОВАНИЯ ДЛЯ КОНФЛИКТОВ И
ЗАЩИТЫ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА

ECONOMIC SCIENCES

90. *Hladkyi O. V., Tkachenko T. I., Kylyvnyk V. S., Postovitenko K. P.* 563
WORLD TOURISM SPECIAL TYPES' GEOGRAPHIC
CHARACTERISTICS
91. *Kvasova L. S., Klyots K. O.* 572
SEO OPTIMIZATION IS THE MAIN TOOL OF INTERNET
MARKETING
92. *Plamen Iliev* 577
SOCIETY, CONTROL AND PANDEMIC
93. *Stashenko Yu., Gavrilovskyi O.* 585
FEATURES OF ATTRACTING LOAN CAPITAL FOR UKRAINIAN
ENTERPRISES
94. *Yakymynska L. V., Smutok V. I.* 588
TO THE PROBLEM OF MILITARY FOOD SUPPLYING
95. *Альошкіна Л. П.* 593
ВИОКРЕМЛЕННЯ ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ
ПОКАЗНИКІВ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЇХ ВПЛИВУ НА
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ
96. *Баєв В. В., Баєва О. В., Антоненко І. Я.* 599
ВПРОВАДЖЕННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ ПРОВАЙДЕРІВ МЕДИЧНОЇ
ДОПОМОГИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ
В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

97. **Бочан І. О.** 604
 ФОРМУВАННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ СИСТЕМИ РОЗВИТКУ
 ЦИВІЛІЗАЦІЇ ЗА ІСТОРИЧНОЮ ОЗНАКОЮ
 ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ
98. **Волкова В. В., Волкова Н. І.** 611
 ЗАСТАВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗНИЖЕННЯ КРЕДИТНОГО
 РИЗИКУ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ В БАНКІВСЬКІЙ
 СИСТЕМІ УКРАЇНИ
99. **Іващенко М. В.** 618
 САМОВПЕВНЕНІСТЬ І СИСТЕМАТИЧНА ПЕРЕОЦІНКА
 ВЛАСНИХ ЗНАНЬ І ЗДІБНОСТЕЙ ЯК АНОМАЛІЯ
 ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ
100. **Кліпкова О. І.** 624
 СУТНІСТЬ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНОГО
 ІНСПЕКТУВАННЯ
101. **Меркулов М. А.** 627
 ВИЗНАЧЕННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ ІНСТРУМЕНТІВ
 КАПІТАЛУ В АКТИВАХ ПРОФЕСІЙНОГО УЧАСНИКА
 ФОНДОВОГО РИНКУ
102. **Румянцев А. П., Ковбич Т. К.** 632
 ВАРТІСНИЙ ВАЖІЛЬ ЗАЛУЧЕННЯ
 ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОЇ РОБОЧОЇ СИЛИ ДО ЄС
103. **Тюріна Н. М., Терлецький Я.** 635
 ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ
 ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМ ЗАКЛАДОМ
104. **Черепанова Н. О., Волосата К. І., Баранська А. С.** 647
 ФАРМРИНОК ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ
105. **Швець В. Є., Юрченко О. Б., Ярига О. Я.** 656
 ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ СИСТЕМИ СУБ'ЄКТІВ
 ГОСПОДАРЮВАННЯ У СФЕРІ ІТ-ІНДУСТРІЇ

LEGAL SCIENCES

106. **Биконя А. С., Биконя О. П.** 664
 РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ
 ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ

GEOGRAPHICAL SCIENCES

УДК 502(477.53-751):556.51

ОЗЕРНІ КОМПЛЕКСИ ПЗФ ЯК ВАЖЛИВІ РЕКРЕАЦІЙНІ ОБ'ЄКТИ МАНЕВИЦЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Мельник Олег Володимирович,

к. геогр.н., асистент,
Волинський національний університет
імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна,

Мельнійчук Михайло Михайлович,

к. геогр. н., професор
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна

Мельник Надія Вікторівна,

к. геогр. н., доцент
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
м. Ужгород, Україна

Стельмах Валентина Юрївна

к. геогр. н., старший викладач,
Волинський національний університет
імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна,

Ковальчук Сергій Ігорович,

магістр географії, старший лаборант
кафедри фізичної географії,
Волинський національний університет
імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна,

Качаровський Роман Євгенович,

магістр географії, інженер II категорії навчальної
лабораторії краєзнавчих атласів, кафедри фізичної географії
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна

Досліджено рекреаційний потенціал озерних комплексів Маневицької ТГ Волинської області. Деталізовано їх морфометричні показники. Проаналізовано особливості озерних комплексів як об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ). Вивчено можливості використання ПЗФ об'єктів у рекреації. Запропоновано певні заходи оптимізації функціонування об'єктів ПЗФ.

Ключові слова: природно-заповідний фонд, рекреаційний потенціал, озеро, Маневицька ТГ, Камінь-Каширський район, Волинська область.

На території Волинської області нині функціонує 54 громади, у тому числі й Маневицька (Камінь-Каширський район, до липня 2020 року - Маневицький), що утворена 04 грудня 2020 р. шляхом об'єднання Заболоттівської селищної та трьох сільських (Гутянської, Заліської та Турської) рад. До неї увійшло смт Маневичі та 35 сіл: площа громади складає 1091,3 км² (5,4 % площі Волинської області), кількість населення становить 27 235 осіб (станом на 01.07.2022 р.), густота – 25,0 ос./км². Центром громади є смт Маневичі [2–3; 6; 11]. Маневицька селищна територіальна громада розташована у північно-західній частині Волинської області. Межує на півночі з Прилісненською, на північному заході – з Камінь-Каширською, на заході – з Поворською, на південному заході з Велицькою, на півдні – з Колківською громадами Волинської області, на сході – з Вараською та Полицькою громадами Рівненської області [1; 3; 6–7].

Територіальна громада має потужний природний рекреаційний потенціал, що формується завдяки сприятливим кліматичним умовам, різноманіттю природних ресурсів та природно-заповідних територій.

Маневицька ТГ знаходиться в межах рівнинної підобласті Атлантико-континентальної кліматичної області помірного кліматичного поясу. Середньорічні значення (за 2022 р.): температура – +9,1 °С (мінімальна температура – -13,3 °С, максимальна – +33,0 °С); атмосферний тиск – 748,8 мм рт. ст. (мінімальне значення – 723,9, максимальне значення – 771,1); вологість повітря – 76 % (мінімальне значення – 20 %); швидкість вітру – 3,9 м/с.

Впродовж періоду червень-серпень середньомісячна температура знаходиться в межах від 20,2 °С до 21,9 °С. Клімат характеризується м'якою зимою та нестійкими морозами, теплим літом, затяжними опадами восени та весною у вигляді дощу. Кліматичні умови сприятливі для здійснення рекреації й туризму впродовж року: у травні-серпні – для активного й пасивного відпочинку, кліматолікування, взимку – для організації зимових видів туризму і активного відпочинку в холодний період, триває близько 60 днів [3; 6–7; 11].

Гідрографічну мережу Маневицької ТГ складають 11 річок та дев'ять озер – Болотне (площа – 3 га), Кручене (2 га), Лісівське (13,8 га), Черевахівське (1,8 га), Черське (5 га), Світле (Іванівське) (2,7 га), Засвинське (*частина*) (2,2 га), Озерце (Хидча) (1,10 га), Віно (Вино) (18,5 га), а також ставки [3; 6-7; 9].

За інформацією управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА об'єкти природно-заповідного фонду наявні на п'яти озерах громади (табл.1).

Таблиця 1

Об'єкти ПЗФ озерних комплексів Маневицької ТГ [3–5; 6–8; 10].

Назва об'єкта	Місце знаходження	Загальна площа, га	Нормативний документ, орган, що утворив та дата утворення
Ландшафтний заказник загальнодержавного значення			
«Кручене озеро»	ДП «Городоцьке ЛГ», оз. Кручене	75,9	Указ Президента України від 10.12.1994 р., № 750/94
Ландшафтний заказник місцевого значення			
«Градиський»	ДП «Городоцьке ЛГ» оз. Засвинське оз. Хидча	589,0	Розпорядження Волинської ОДА від 12.02.1997 р., № 94.
Гідрологічні заказники місцевого значення			
«Озеро Болотне»	с. Троянівка оз. Болотне	9,5	Рішення Волинської ОР від 31.07.2014 р., № 27/64.
«Світлий»	ДП «Маневицьке ЛГ», оз. Світле	16,2	Розпорядження Волинського облвиконкому від 20.11.1986 р. № 361-р.

Дані, наведені в табл. 1, дозволяють стверджувати, що на території озерних комплексів Маневицької ТГ налічується чотири об'єкти ПЗФ, зокрема один загальнодержавного – ландшафтний заказник «Кручене озеро», та три місцевого значення – ландшафтний заказник «Градиський» (озера Засвинське, Хидча) й два гідрологічні заказники – «Озеро Болотне» і «Світлий». Загальна площа природоохоронних об'єктів становить 690,6 га, зокрема загальнодержавного значення 75,9 га (11,0 %) та місцевого – 614,7 га (89,0 %). Щільність – 1,42 об'єкта/100 км², частка земель ПЗФ – 4,16 %. Площа ландшафтних об'єктів становить – 664,9 га (96 %), а гідрологічних – 25,7 га (4 %). Більшість об'єктів ПЗФ створені за часів незалежності, за винятком гідрологічного заказника «Світлий», утвореного у 1984 р. [3; 6–8; 10].

У ландшафтних заказниках під охороною перебувають: 1) лісове озеро Кручене (ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Кручене озеро»), що поступово переходить у болото, заросле низькорослими насадженнями сосни звичайної *Pinus sylvestris*, з прилеглими сосново-березовими насадженнями з домішкою дуба черешчатого *Quercus robur* (2 бонітет, вік – близько 90 років); 2) озера карстового походження Засвинське і Хидча (ландшафтний заказник місцевого значення «Градиський») із лісовими масивами, де домінує сосна звичайна *Pinus sylvestris*, на заболочених ділянках – вільха чорна *Alnus glutinosa*. [4–5; 7–8; 10].

У гідрологічних заказниках місцевого значення охороняються: 1) мілководне озеро Болотне (заказник «Озеро Болотне»), що перетворюється у мезотрофне болото, яке межує із заплавами угіддями р. Стохід, включеними у перелік територій «Рамсарської конвенції....», як такі, що підтримують життєдіяльність водоплавних та перелітних птахів та слугують місцями їх відпочинку під час міграційних перельотів; 2) озеро карстового походження Світле (заказник «Світлий»), що оточене високобонітетними (1–2 бонітету) насадженнями сосни звичайної *Pinus sylvestris*, ялини європейської *Picea abies*

та вільхи чорної *Alnus glutinosa* [4–5; 7–8; 10].

Водні плеса озер придатні для рекреаційного використання, зокрема, короткотривалого відпочинку (купання, занять водним туризмом, плавання на човнах, рибальства) та екологічного пізнання природи [2; 11].

Для забезпечення стійкого довготривалого функціонування мережі об'єктів ПЗФ необхідно вжити ряд заходів і дотримуватись певних вимог:

1) підвищити рівень охорони найбільш збережених частин наявних об'єктів ПЗФ та здійснити зонування їх територій;

2) зменшити частку земель, доступних для обмеженого господарського використання;

3) здійснити локалізацію рекреаційної дигресії шляхом виокремлення екологічних стежок та маршрутів із одночасною заборонаю стаціонарних закладів розміщення, що передбачають будівельні роботи;

4) розширити межі наявних об'єктів ПЗФ;

5) створити нові об'єктів ПЗФ;

6) створити екологічний підрозділ на рівні Маневицької ТГ;

7) управління об'єктами ПЗФ здійснювати колегіально екологічним підрозділом Маневицької ТГ та спеціальною науковою комісією (куратором об'єкта), пріоритетом якої буде збереження об'єкта ПЗФ;

8) підвищити статус наявних об'єктів ПЗФ місцевого значення до загальнодержавного;

9) внести об'єкти ПЗФ до місцевих та регіональних туристсько-рекреаційних маршрутів;

10) покращити інформування місцевого населення про цінність об'єктів ПЗФ.

Висновки. Середній рівень освоєності території Маневицької ТГ сприяє існуванню ландшафтів, що можуть бути чи основою для функціонування мережі об'єктів природно-заповідного фронту. Мережа озер, що виступає

фактором самоорганізації території, забезпечує значну атрактивність місцевості та прив'язку більшість об'єктів ПЗФ зі значним рекреаційним потенціалом – на п'яти озерах створені об'єкти ПЗФ.

Наразі їхній значний рекреаційний потенціал, ще достатньо не використовується, що й сприяє збереженню та відтворенню місцевих ландшафтів. Детальне вивчення рекреаційного потенціалу ТГ дасть змогу визначити прогностичні ризики, сприятиме розробці заходів на місцевому рівні для вирішення екологічних проблем озер та надасть можливість ефективно організувати рекреацію і туризм.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Децентралізація влади. URL <http://decentralization.gov.ua/region/item> (дата звернення 04.01.2023).
2. Каліновський Д. Рекреаційна привабливість природних водойм Волинської області і можливості їх використання в рекреації та туризмі. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки*. 2013. № 6. С. 43–47.
3. Камінь-Каширська РДА. URL: <http://kamadm.gov.ua/> (дата звернення 05.01.2022).
4. Карпюк З. К., Фесюк В. О. Природоохоронні мережі Волинської області: монографія. Луцьк : Видавництво «Терен», 2021. 212 с.
5. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог. Київ, 2018. 136 с.
6. Маневицька територіальна громада URL: <https://mg.gov.ua/> (дата звернення 20.12.2022).
7. Паспорт Маневицької громади Волинської області. URL <https://mg.gov.ua/pasport-teritorialnoi-gromadi-10-59-53-01-12-2022/> (дата звернення 05.01.2023).
8. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> (дата звернення 08.01.2023).

9. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області. URL: <https://vodres.gov.ua/> (дата звернення 05.01.2023).

10. Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1/> (дата звернення 22.01.2023).

11. Чир Н. В., Єрко І. В., Качаровський Р. Є., Антишок О. В. Перспективи розвитку туристичної інфраструктури Маневицького району Волинської області. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Географія»*. 2018. № 1. Вип. 44. С. 118–123.